

การศึกษาพัฒนาการด้านความคงที่ทางเพศของเด็กอายุ 4-8 ปี

นางสาว ชนิตา มิตรานันท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-681-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF GENDER CONSTANCY DEVELOPMENT OF
FOUR TO EIGHT-YEAR-OLD CHILDREN

Miss Chanida Mitranun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-681-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาพัฒนาการด้านความคงที่ทางเพศของเด็กอายุ 4-8 ปี

โดย นางสาวชนิศา มิตรานันท์

ภาควิชา จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กุญสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. พรรณระพี ชลาณิช)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ชนิดา มิตรานันท์ : การศึกษาพัฒนาการด้านความคงที่ทางเพศของเด็กอายุ 4-8 ปี
(A STUDY OF GENDER CONSTANCY DEVELOPMENT OF FOUR TO EIGHT-YEAR-
OLD CHILDREN) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 96 หน้า.
ISBN 974-633-681-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านความคงที่ทางเพศ และลำดับขั้น
ของพัฒนาการความคงที่ทางเพศของเด็กอายุ 4-8 ปี ตามทฤษฎีพัฒนาการทางความคิดความเข้าใจ
และเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านความคงที่ทางเพศระหว่างเด็กหญิง และเด็กชาย การวิจัยนี้ใช้
กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชาย 50 คน และเด็กหญิง 50 คน อายุระหว่าง 4-8 ปี โดยใช้แบบทดสอบ
ที่เป็นข้อคำถามของ Slaby และ Frey (1975) และ Kuhn และ คณะ (1978) โดยนำมา
ดัดแปลงเพื่อให้เหมาะสมกับเด็กไทย สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ คือ TWO WAY
ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กที่มีอายุมากกว่ามีความสามารถในการรับรู้ความคงที่ทางเพศดีกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. เด็กหญิงและเด็กชายมีพัฒนาการด้านความคงที่ทางเพศไม่แตกต่างกัน

จิตวิทยา

ภาควิชา

สาขาวิชา : จิตวิทยาพัฒนาการ

ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต ชนิดา มิตรานันท์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C643355 : MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY
KEY WORD: GENDER CONSTANCY / DEVELOPMENT / FOUR TO EIGHT-YEAR-OLD CHILDREN

CHANIDA MITRANUN : A STUDY OF GENDER CONSTANCY DEVELOPMENT OF
FOUR TO EIGHT-YEAR-OLD CHILDREN. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
PRAPHAIPHUN PHOOMVUTHISARN, 96 pp. ISBN 974-633-681-9

The purpose of this thesis was to study the development of gender constancy among 50 boys and 50 girls of 5 different age groups, ranging from 4-8 years old. An effect of gender on gender constancy development as well as the developmental sequences of gender constancy acquisition were also examined under the cognitive developmental paradigm. The "Gender Constancy Questionnaire" developed by Slaby & Frey (1975) and Kuhn et al. (1978) were modified to be culturally appropriate for Thai children and used as an assessment instrument for the study. Two-way analysis of variance was utilized for statistical analysis.

The results of this research are as follows ;

1. Older children demonstrated significantly better understanding on gender constancy than younger children. ($p < .01$)
2. There was no gender difference on the gender constancy development.

ภาควิชา.....จิตวิทยา
สาขาวิชา.....จิตวิทยาพัฒนาการ
ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิสิต.....ชวิต ภิตภพจันทร์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ
รองศาสตราจารย์ประไพพรรณ ภูมิวิสุสาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำ
ข้อคิดเห็นต่างๆ และตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัย
รู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความกรุณาของอาจารย์ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาทุกท่าน โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์
ดร.นรรธทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคุณานนท์ รองศาสตราจารย์
ศิริรงค์ ทับสายทอง รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต และอาจารย์ ดร.พรพรรณพี
ชลวนิช ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้รวมทั้งให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆอันเป็นประโยชน์
แก่ผู้วิจัยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มาด้วยดีตลอด

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ ครูใหญ่ และคณาจารย์ครูและนักเรียนทุก ๆ โรงเรียน
ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ในภาควิชาจิตวิทยาทุกท่านที่คอยให้กำลังใจ
ให้คำปรึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณสุมาลี ตัณฑชรรยง, คุณอรชума พุ่มสวัสดิ์, คุณอุบลรัตน์
ธนรุจิวงศ์, คุณอรอนงค์ พินธุรักษ์ และพี่สเตอรัสมจิตร ทรัพย์อัประไมย

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ม.6/10 บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) รุ่นที่ 16 และเพื่อน ๆ
พยาบาลรามาริมดี รุ่นที่ 19 ทุกท่านที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีของผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณพี่ชาย และน้องสาวที่คอยให้กำลังใจ ให้ความห่วงใย และให้ความช่วย
เหลือในการทำวิจัยครั้งนี้มาโดยตลอด

และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย
จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

และท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณและขอระลึกถึงพระคุณของคุณแม่ คุณแม่ที่ให้กำลังใจ
ให้ความรัก และความห่วงใย ตลอดจนมอบทุนทรัพย์แก่ผู้วิจัยในการศึกษาครั้งนี้

ชนิดา มิตรานันท์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ขั้นตอนการเกิดความคงที่ทางเพศ.....	11
ทฤษฎีพัฒนาการด้านความคิดความเข้าใจของ Piaget กับความคงที่ทางเพศ.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	33
ขอบเขตของการวิจัย.....	33
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	34
สมมติฐานการวิจัย.....	36
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย.....	36
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัยและวิธีรวบรวมข้อมูล.....	37
กลุ่มตัวอย่าง.....	37
วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง.....	47
เกณฑ์การให้คะแนน.....	49
ประสิทธิภาพของเครื่องมือ.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
บทที่ 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย.....	59
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	66
รายการอ้างอิง.....	69
ภาคผนวก.....	77
ภาคผนวก ก.	78
ภาคผนวก ข.	80
ภาคผนวก ค.	92
ประวัติผู้เขียน.....	96

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ และเพศ.....	37
2. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความคงที่ทางเพศ แยกตามระดับอายุ และเพศ.....	53
3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของอายุ และเพศต่อคะแนน ความคงที่ทางเพศ.....	54
4. ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของคะแนนความคงที่ทาง เพศของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับอายุ.....	55
5. แสดงจำนวนและร้อยละของเด็กชายและเด็กหญิงที่ตอบคำถามเกี่ยวกับ ความคงที่ทางเพศได้อย่างถูกต้อง โดยแยกตามระดับอายุ และเพศ.....	56
6. แสดงลำดับขั้นของการเกิดพัฒนาการด้านความคงที่ทางเพศ โดยแยกตาม ระดับอายุ.....	58

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่	
1. แสดงระบบการทำงานของนั้ดนาการทางสถิติปัญหา.....	14
2. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของคะแนนความคงที่ทางเพศ แยกตามระดับอายุ และเพศ.....	52